

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**

**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

DECEMBRIE 2023

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna decembrie 2023 s-a remarcat prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

Pe parcursul lunii, Biroul politici de reintegrare a menținut dialogul privind dosarul transnistrean cu partenerii internaționali. Viceprim-ministru pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian a avut o serie de reuniuni de lucru cu oficiali din Ucraina, UE și ONU. În cadrul reuniunii de lucru cu E.S. Paun Rohovei, Ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei responsabil de dosarul transnistrean, însoțit de E.S. Marko Șevcenko, Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova, discuțiile s-au concentrat pe eforturile comune pentru a conferi o dinamică pozitivă procesului de reglementare transnistreană. Șeful Biroului politici de reintegrare al Republicii Moldova, Alin Gvidiani, în decursul lunii, a avut un dialog cu un grup de cercetători și experți din Republica Federală Germania. Șeful Biroului a reiterat angajamentul ferm al Chișinăului de a atinge o reglementare pașnică și atotcuprinzătoare a conflictului transnistrean pentru a fortifica statalitatea Republicii Moldova. De asemenea, șeful Biroului politici de reintegrare al Republicii Moldova, Alin Gvidiani a avut o întrevvedere de lucru cu Alex Roinishvili, președintele Organizației Internaționale Neguvernamentale din Statele Unite ale Americii „Consiliul pentru Guvernanță Incluzivă” cu sediul la New York și cu Shpetim Gashi, vicepreșidinte al Consiliului. Discuțiile au vizat subiecte ce vizează dosarul transnistrean: interacțiunea în cadrul formatelor de dialog privind reglementarea transnistreană, situația dificilă a drepturilor omului, politicile social-economice puse în aplicare de Chișinău etc.

Partea transnistreană în decursul lunii decembrie 2023 a menținut dialogului cu Chișinău și partenerii săi. Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselsky a avut o reuniune de lucru cu Ambasadorul ucrainean cu misiuni speciale în procesul de negociere a conflictului transnistrean, Paun Rohovei. Diplomatul ucrainean, în timpul discuțiilor a remarcat că, Ucraina nu va participa la formatul „5+2” pentru soluționarea conflictului transnistrean din cauza participării Rusiei la acesta. În decursul lunii, negociatorul adjunct de la Tiraspol, Alexandr Stetsyuk a avut o reuniune de lucru cu delegația Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). În cadrul conversației, interlocutorii au discutat despre activitățile curente și planificate ale PNUD în regiunea transnistreană.

Pe parcursul lunii decembrie 2023, Guvernul Republicii Moldova a aprobat modificările la Hotărârea Guvernului nr. 815/2005 cu privire la regularizarea traficului de mărfuri și servicii ce constituie obiectul activității de comerț exterior a agenților economici din regiunea transnistreană, precum și furnizarea de către aceștia a rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice. Scopul modificărilor operate la Hotărârea Guvernului nr.815/2005 este asigurarea securității aprovizionării cu resurse energetice atât a consumatorilor din partea stângă cât și din partea dreaptă a Nistrului.

În cadrul grupurilor de lucru (experți), în luna decembrie 2023, au avut loc trei reuniuni: a avut loc reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor; ședința comună a grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea mediului; și reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru economie. Comisia Unificată de Control s-a reunit în decursul lunii decembrie de 2 ori. În formatul de negocieri „1+1” și „5+2” nu au avut loc reuniuni de lucru.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii decembrie 2023 arată astfel:

04.12.2023 – În format online a avut loc reuniunea grupurilor de lucru (experți) pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor. În cadrul ședinței s-a discutat un spectru

larg de probleme actuale din domeniul transportului auto cu care se confruntă șoferii cu numere de înmatriculare „MD”.^{1, 2}

07.12.2023 – În orașul Bender/Tighina s-a desfășurat ședința Comisiei Unificate de Control, subiectul principal al discuției rămânând posturile de control ale structurilor de forță subordonate Tiraspolului.³

08.12.2023 – Premierul Republicii Moldova, Dorin Recean, a menționat că, criteriul cheie în reglementarea problemei transnistrene este demilitarizarea regiunii și retragerea trupelor ruse.⁴

12.12.2023 – Șeful Biroului politici de reintegrare al Republicii Moldova, Alin Gvidiani a avut un dialog cu un grup de cercetători și experți din Republica Federală Germania. Șeful Biroului a reiterat angajamentul ferm al Chișinăului de a atinge o reglementare pașnică și atotcuprinzătoare a conflictului transnistrean pentru a fortifica statalitatea Republicii Moldova.⁵

13.12.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.⁶

13.12.2023 – Șeful Biroului politici de reintegrare al Republicii Moldova, Alin Gvidiani a avut o întrevedere de lucru cu Alex Roinishvili, președintele Organizației Internaționale Neguvernamentale din Statele Unite ale Americii „Consiliul pentru Guvernanță Incluzivă” cu sediul la New York și cu Shpetim Gashi, vicepreședinte al Consiliului. Discuțiile au vizat subiecte ce vizează dosarul transnistrean: interacțiunea în cadrul formatelor de dialog privind reglementarea transnistreană, situația dificilă a drepturilor omului, politicile social-economice puse în aplicare de Chișinău etc.⁷

13.12.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare al Republicii Moldova, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu directorul Serviciului Instrumente de Politică Externă al Comisiei Europene, Peter M. Wagner, însoțit de șeful Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, Janis Mazeiks. În cadrul întrevederii a avut loc un schimb de opinii privind principalele evoluții în dosarul reglementării transnistrene.⁸

18.12.2023 – Consiliul European a prelungit măsurile restrictive împotriva conducerii regiunii transnistrene până la 31 octombrie 2024.⁹

18.12.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu E.S. Paun Rohovei, Ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei responsabil de dosarul transnistrean, însoțit de E.S. Marko Șevcenko, Ambasadorul Ucrainei în Republica Moldova.

¹ Guvernul R. Moldova, *Grupurile de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor s-au întrunit în cea de a 4-a ședință din anul curent*, 04.12.2023, <https://gov.md/ro/content/grupurile-de-lucru-pentru-dezvoltarea-transportului-auto-si-infrastructurii-drumurilor-s-1> (02.01.2024)

² Министерство Иностраных Дел РМР, *О встрече профильных специалистов по автотранспорту*, 05.12.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9547> (02.01.2024)

³ Guvernul R. Moldova, *Problema posturilor ilegale în Zona de Securitate discutată în cadrul ședinței Comisiei Unificate de Control*, 07.12.2023, <https://gov.md/ro/content/problema-posturilor-ilegale-zona-de-securitate-discutata-cadrul-sedintei-comisiei-unificate> (02.01.2024)

⁴ Infotag, *PRIM-MINISTRUL MOLDOVEI: UN CRITERIU CHEIE ÎN REGLEMENTAREA PROBLEMEI TRANSNISTRENE ESTE DEMILITARIZAREA REGIUNII*, 08.12.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/312536/> (02.01.2024)

⁵ Ziarul Național, *Planul Chișinăului de reglementare a conflictului transnistrean, prezentat unui grup de experți din Germania*, 12.12.2023, <https://www.ziarulnational.md/planul-chisinaului-de-reglementare-a-conflictului-transnistrean-prezentat-unui-grup-de-experti-din-germania/> (02.01.2024)

⁶ Guvernul R. Moldova, *Modificări în componența nominală a delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control*, 13.12.2023, <https://gov.md/ro/content/modificari-componenta-nominala-delegatiei-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control> (02.01.2024)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Aspecte legate de dosarul transnistrean au fost discutate de către șeful Biroului politici de reintegrare Alin Gvidiani cu președintele Consiliului pentru Guvernanță Incluzivă Alex Roinishvili*, 13.12.2023, <https://gov.md/ro/content/aspecte-legate-de-dosarul-transnistrean-au-fost-discutate-de-catre-seful-biroului-politici> (02.01.2024)

⁸ Radio Chișinău, *Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu directorul Serviciului Instrumente de Politică Externă al Comisiei Europene Peter M. Wagner*, 13.12.2023, <https://radiochisinau.md/oleg-serebrian-a-avut-o-intrevedere-de-lucru-cu-directorul-serviciului-instrumente-de-politica-externa-al-comisiei-europene-peter-m-wagner---190045.html> (02.01.2024)

⁹ Infotag, *CONSILIUL EUROPEAN A PRELUNGIT RESTRICȚIILE ÎN PRIVINȚA CONDUCERII TRANSDNISTRIEI PÂNĂ LA 31 OCTOMBRIE 2024*, 18.12.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/312767/> (02.01.2024)

Discuțiile s-au concentrat pe eforturile comune pentru a conferi o dinamică pozitivă procesului de reglementare transnistreană.¹⁰

19.12.2023 – Ambasadorul ucrainean cu misiuni speciale în procesul de negociere a conflictului transnistrean, Paun Rohovei, s-a întâlnit cu liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselski. Diplomatul ucrainean a remarcat că, Ucraina nu va participa la formatul „5+2” pentru soluționarea conflictului transnistrean din cauza participării Rusiei la acesta.¹¹

19.12.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu reprezentanții Organizației Națiunilor Unite în Republica Moldova (ONU), în cadrul căreia au fost trecute în revistă proiectele de asistență implementate cu suportul ONU pe întreg teritoriul Republicii Moldova.¹²

20.12.2023 – Negociatorul adjunct de la Tiraspol, Alexandr Stetsyuk a avut o reuniune de lucru cu delegația Comitetului Internațional al Crucii Roșii. În cadrul întâlnirii, părțile au discutat despre rezultatele lucrărilor din 2023, precum și despre perspectivele activităților Comitetului Internațional al Crucii Roșii în Transnistria.¹³

21.12.2023 – În cadrul ședinței, Guvernul Republicii Moldova a aprobat modificările la Hotărârea Guvernului nr. 815/2005 cu privire la regularizarea traficului de mărfuri și servicii ce constituie obiectul activității de comerț exterior a agenților economici din regiunea transnistreană, precum și furnizarea de către aceștia a rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice. Scopul modificărilor operate la Hotărârea Guvernului nr.815/2005 este asigurarea securității aprovizionării cu resurse energetice atât a consumatorilor din partea stângă cât și din partea dreaptă a Nistrului.¹⁴

22.12.2023 – În format de videoconferință, a avut loc ședința comună a grupurilor de lucru (experți) pentru ocrotirea mediului și a grupurilor de lucru (experți) pentru economie cu participarea mediatorilor și observatorilor în procesul de negocieri.^{15, 16}

26.12.2023 – Negociatorul adjunct de la Tiraspol, Alexandr Stetsyuk a avut o reuniune de lucru cu delegația Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD). În cadrul conversației, interlocutorii au discutat despre activitățile curente și planificate ale PNUD în regiunea transnistreană.¹⁷

Realizat de Mihai Melintei

¹⁰ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul Oleg Serebrian a discutat aspecte legate de problematica transnistreană cu E.S. Paun Rohovei, ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei*, 18.12.2023, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-oleg-serebrian-discutat-aspecte-legate-de-problematika-transnistreana-cu> (02.01.2024)

¹¹ Infotag, *UCRAINA NU VA PARTICIPA ÎN FORMATUL „5+2” PENTRU SOLUȚIONAREA CONFLICTULUI TRANSNISTEAN DIN CAUZA PARTICIPĂRII RUSIEI LA EL*, 19.12.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/312799/> (02.01.2024)

¹² Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian a avut o întrevedere de lucru cu reprezentanții Organizației Națiunilor Unite în Republica Moldova*, 19.12.2023, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministrul-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-avut-o-intrevedere-de-lucru-cu> (02.01.2024)

¹³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Aleksandr Stetsyuk vstretilsya s delegatsiyey Mezhdunarodnogo Komiteta Krasnogo Kresta*, 20.12.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9555> (02.01.2024)

¹⁴ Guvernul R. Moldova, *Executivul a aprobat modificări la cadrul normativ care reglementează unele activități ale agenților economici din regiunea transnistreană*, 21.12.2023, <https://gov.md/ro/content/executivul-aprobat-modificari-la-cadrul-normativ-care-reglementeaza-unele-activitati-ale> (02.01.2024)

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *Experții din cadrul grupurilor de lucru pentru ocrotirea mediului și pentru economie s-au întrunit în ședința comună*, 22.12.2023, <https://gov.md/ro/content/expertii-din-cadrul-grupurilor-de-lucru-pentru-ocrotirea-mediului-si-pentru-economie-s-au> (02.01.2024)

¹⁶ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O zasedanii ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam ekonomiki*, 22.12.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9556> (02.01.2024)

¹⁷ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *V MID PMR sostoyalas' vstrecha s delegatsiyey PROON*, 26.12.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9557> (02.01.2024)